

Margreet Plug directeur-bestuurder Goede Doelen Nederland

Fotografie: Brian Elings

Goede Doelen Nederland

Nalaten aan een goed doel

Volgens het onderzoek van het Centrum voor Filantropische Studies van de Vrije Universiteit Amsterdam, ‘Geven in Nederland’ 2024, zullen de inkomsten uit nalatenschappen tot 2048 doorstijgen tot een waarde van ten minste 2,1 miljard euro per jaar. In 2022 bedroegen deze inkomsten volgens hetzelfde onderzoek ten minste 368 miljoen euro per jaar. Volgens deze cijfers ligt er dus inderdaad een enorme toename in het vooruitschiet.

Veel goede doelen wijzen mensen ook op de mogelijkheid om hen op te nemen in hun testament en treden daarover met geïnteresseerden in contact. Als een goed doel kiest voor deze actieve benadering moet dat bewust en op basis van zorgvuldige afwegingen gebeuren. Goede Doelen Nederland, de brancheorganisatie van CBF-Erkende goede doelen, ondersteunt haar leden hierbij. *“Het is geweldig dat mensen een goed doel opnemen in hun testament. Hun ideaal leeft op die manier voort en het stelt goede doelen in staat hun missie te realiseren. Wij helpen goede doelen op een verantwoorde en zorgvuldige manier om te gaan met mensen die overwegen na te laten aan een goed doel”*, licht Margreet Plug, directeur-bestuurder van Goede Doelen Nederland, toe.

Zorgvuldige afweging stimuleren

Goede Doelen Nederland heeft ten aanzien van een aantal specifieke omstandigheden met bijbehorende vragen standpunten geformuleerd. *“Het is belangrijk dat goede doelen deze binnen de organisatie bespreken en samen afspreken hoe ze hiermee omgaan,”* aldus Plug.

Bijvoorbeeld de vraag die weleens aan een goed doel wordt gesteld: *“Wilt u de kosten van mijn testament betalen?”* Goede Doelen Nederland is van mening dat een goed doel de kosten van een testament niet voor haar rekening moet nemen. Door het betalen van een testament zou immers de indruk kunnen ontstaan dat het goede doel de maker van het testament (de testateur) op ongewenste wijze heeft beïnvloed en vanwege de betaling van het testament als erfgenaam of legataris in het testament is opgenomen. Nabestaanden worden na het overlijden van een testateur soms verrast door het feit dat een goed doel is opgenomen in het testament. Dat is ook de reden dat goede doelen benadrukken dat het goed is als een testateur diens keuze zo mogelijk bespreekt met zijn naasten. Mede in dat verband zou een notaris in de considerans van het testament kunnen opnemen waarom een testateur een of meerdere goede doelen heeft opgenomen in het testament. Ook is het mogelijk dat een testateur dit in een brief motiveert die door de testateur zelf of door de notaris bij het testament wordt bewaard.

Deskundigenpanel Nalaten

Goede Doelen Nederland heeft ook een Deskundigenpanel Nalaten ingericht waar leden dilemma's c.q. lastige vragen aan kunnen voorleggen. Dit panel biedt expertise op het gebied van communicatie, notariaat, advocatuur, mediation en goede doelen. Het richt zich op vraagstukken rondom nalaten waar leden van Goede Doelen Nederland in de praktijk mee te maken hebben. Het panel fungeert als een klankbord. Door verschillende perspectieven op de voorgelegde situatie te belichten, helpt het panel organisaties om weloverwogen beslissingen te nemen.

Moreel beraad

Het panel werkt volgens de principes van het moreel beraad. Wanneer een goed doel een moreel leerproces heeft ingericht, steunt dit medewerkers in de manier waarop ze om moeten gaan met lastige vragen uit de praktijk. In de Handreiking Integriteitssysteem, ontwikkeld op initiatief van Partos en Goede Doelen Nederland, is het moreel beraad in de sector geïntroduceerd. Als onderdeel hiervan worden medewerkers getraind in morele oordeelsvorming. Als ze vervolgens voor het nemen van een lastige beslissing staan, kunnen ze op een gestructureerde manier, zorgvuldige afwegingen maken van rechten en belangen van alle betrokkenen. Dit kan alleen of samen met anderen (moreel beraad). Deze afwegingen leiden tot een weloverwogen, moreel juiste beslissing.

Na een serie van beraden ontstaat er ook zicht op belangrijke, regelmatige terugkerende kerndilemma's en de daarbij zwaarwegende beginselen. Daarvoor is het nu nog te vroeg want het deskundigenpanel is tot nu toe een keer bij elkaar gekomen.

Bureau Nalatenschappen

Steeds meer goede doelen besteden de begeleiding van de afwikkeling van nalatenschappen uit aan Bureau Nalatenschappen, onderdeel van Goede Doelen Nederland. Voor de begeleiding van de afwikkeling is specialistische kennis nodig. Bureau Nalatenschappen ondersteunt goede doelen hierbij en doet dit inmiddels voor meer dan 45 goede doelen. Volgens Linda Bosch, manager Bureau Nalatenschappen: *“Organisaties worden steeds vaker opgenomen in een testament. Zij kloppen bij ons aan voor expertise. Alleen dit jaar al hebben wij ruim 1300 keer de afwikkeling van een nalatenschap begeleid.”*

Contact informatie

Meer informatie over de standpunten van Goede Doelen Nederland: [standpunten/schenken-en-nalaten](#)

Meer informatie over de dienstverlening van Bureau Nalatenschappen: [Bureau Nalatenschappen | Goede Doelen Nederland](#)
